
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะสมาคมไว้ในเอกเทศสัญญา ลักษณะที่ 23 เริ่มตั้งแต่มาตรา 1274 ถึงมาตรา 1297 รวม 24 มาตราด้วยกัน ซึ่งมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของสมาคมว่ามีลักษณะอย่างไร การตั้งสมาคมจะต้องทำการจดทะเบียนกันอย่างไร และเมื่อตั้งสมาคมขึ้นมาแล้วจะมีวิธีการบริหารกันอย่างไรบ้าง ตลอดจนกล่าวถึงวิธีการเลิกสมาคมด้วยว่าจะทำอย่างไร รายละเอียดต่าง ๆ นี้ เราจะได้ศึกษากันดังต่อไปนี้

บทที่ 1

ลักษณะสำคัญของสมาคม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1274 ได้บัญญัติไว้ว่า “อันว่าสัญญาตั้งสมาคมนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหลายคนตกลงเข้ากัน เพื่อทำการอันใดอันหนึ่งร่วมกัน อันมิใช่เป็นการหาผลกำไรแบ่งปันกัน”

ศึกษาจากตัวบทนี้จะเห็นได้ว่า ลักษณะสำคัญของสมาคมจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สัญญาซึ่งบุคคลหลายคนตกลงเข้ากัน
2. เพื่อทำการอันใดอันหนึ่งร่วมกัน
3. การทำงานร่วมกันนี้มีได้หวังที่จะหาผลกำไรมาแบ่งปันกัน

อธิบายหลักข้อ 1 มีสัญญาดตกลงกัน

สมาคมใด ๆ จะเกิดขึ้นได้ จะต้องเกิดมาจากการตกลงกันระหว่างบุคคลหลาย ๆ คนที่มีความคิดเห็นตรงกัน การตกลงกันที่จะทำงานร่วมกันนี้เราเรียกว่า สัญญา สัญญาระหว่างบุคคลหลายคน ซึ่งเราเรียกว่าผู้ริเริ่มตั้งสมาคมนี้มีได้มีกฎหมายบังคับว่าจะต้องเขียนเป็นหนังสือ ฉะนั้นการตกลงโดยปริยายก็ใช้ได้

